

Kulturellt förfall i finstämt foto

Leonardo da Vinci rådde målare som saknade inspiration att med drömmande blick betrakta sprickverket på en gammal mur. ”Finns det inte en universell plan i linjerna som tiden har skrivit in i den gamla muren? Vem har inte i några linjer som framträder i taket sett kartan till en ny kontinent?”, funderar den franske filosofen Gaston Bachelard i Rummets poetik.

22 januari 2010 kl 15:52

FOTOGRAFI

FOTOGRAFI MIKAEL OLSSON: SÖDRAKULL FRÖSAKULL

Mikael Olsson

Galerie Nordenhake, Hudiksvallsgatan 8, Tom 15 februari

Fotografen Mikael Olsson har med sin kamera iakttagit en krackelerande värld. Han har följt sprickor i fasader, kikat in i hörnen, registrerat fuktskador och möglets spår som har blivit tidens bård på väggarna. Resultatet av hans rundvandring är en lika saklig som poetisk betraktelse över ett delvis förfallet kulturarv. Det är en elegi över två hus, Frösakull och Södrakull. Båda ritades och beboddes en gång av formgivarlegendaren och arkitekten Bruno Mathsson.

Fritidshuset Frösakull från 1960 ligger i Halland. I sex år har Olsson studerat hur det ljusdränkta enplanshuset med korrugerade plastväggar och glasfibertak börjar ge vika för tidens hårdhänta behandling. Den 85 kvadratmeter stora byggnaden kallades på sin tid för ”The house of tomorrow”.

Kameran berättar finstämt om villans stegvisa förvandling till ”The house of yesterday”, om det övergivna och förfallna som för inte så länge sedan stod för moderniteten själv. Ett av dess tecken var de stora glasfasaderna som skulle bilda en naturlig övergång mellan ute och inne. Gränsen skulle upplösas.

Bilderna vittnar om hur processen fortsätter i okontrollerad utsträckning. Huset med sin vanvårdade solgård hukar under dungarna. Naturen tränger sig in för att återerövra sin mark. Frösakull har dock nyligen fått en ny ägare och en renovering är planerad.

Åretruntbostaden Södrakull i närheten av Värnamo registreras utifrån fönstertittarens perspektiv. Fotografen närmar sig ett igenbommat hus där det kvarlämnade bohaget är intakt. Bruno Mathsson bodde här fram till sin död 1988.

Kameran kikar in i genom glipor i de fördragna gardinerna. I speglingarna på

fönsterrutorna möts exteriör och interiör. Utanför och innanför flyter samman. Fotografierna både visar och hemlighåller på en och samma gång. Skärpan i den förra sviten står mot en gåtfull suddighet i denna.

Bilderna visades i höstas på Hasselblad center. Bildurvalet var där mer omfattande än på Galerie Nordenhake, men presentationen har inte förlorat på att stramas upp. Det är ett stilfullt och unisont projekt, som är en påminnelse om tingens förgänglighet och minnets ihärdighet.

JOANNA PERSMAN

kultur@svd.se